

זהר אמור

פרשת אמור

ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו (&) א"ר יוסי מ"ט¹ דא לקבל דא² דכתיב לעילא³ (&) ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני מות יומתו וסמיך ליה אמור אל הכהנים אלא (משמע) כיון דאזהר להו לישראל לקדשא להו בכלא אזהר להו לכהני⁴ לקדשא לון וכן ללויים לכהני מניין דכתיב (&) אמור אל הכהנים ללואי מניין דכתיב (&) ואל הלויים תדבר ואמרת אליהם בנין דישתכחון⁵ בלהו זכאין קדישין⁷ דכין

אמור אל הכהנים בני אהרן⁸ מ"ט הכא בני אהרן⁹ וכי לא ידענא דבני אהרן נינהו אלא בני אהרן ולא בני לוי דאהרן דהוא שירותא דכל כהני דעלמא דביה אתרעי קב"ה מכלא בגין למעבד שלמא בעלמא¹⁰ ובגין דאהרן ארחוי סליקו ליה להאי דכל יומי דאהרן הוה משתדל לאסגנא שלמא בעלמא¹¹ ובגין דארחוי כך סליק ליה קב"ה להאי למיעל שלא בפמליא

ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו, אמר רבי יוסי למה זה כנגד זה, שכתוב למעלה ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני מות יומתו, וסמוך לו אמור אל הכהנים. אלא (משמע) כיון שהזהיר את ישראל לקדש אותם, בכל הזהיר את הכהנים לקדש אותם וכן את הלויים. לכהנים מנין, שכתוב אמור אל הכהנים. ומנין ללויים, שכתוב ואל הלויים תדבר, ואמרת אליהם, כדי שימצאו כולם צדיקים קדושים טהורים.

אמור אל הכהנים בני אהרן, למה כאן בני אהרן, וכי לא ידענו שהם בני אהרן. אלא בני אהרן ולא בני לוי, שאהרן הוא ראשיתם של כל הכהנים של העולם, שבו רוצה הקדוש ברוך הוא מהכל, כדי לעשות שלום בעולם. ומשום שאהרן דרכיו העלו אותו לזה, שכל ימיו של אהרן היה עוסק להרבות שלום בעולם, ומשום שדרכיו כך הקדוש ברוך הוא העלה אותו לזה, להכניס שלום בפמליא של מעלה, ולכן אמור אל

¹ קשיא ליה תרתי, חדא מאי טעמא כפל אמור ואמרת, שנית, טעם ההזהרה על הטומאה (אור יקר).

² כמו שענין אוב הוא מדצ המתים והזהרו ישראל שלא ליטמא להם כך הוזהרו הכהנים בטומאת מתים סתם דלגבי דידהו מיתה לבד כענין אוב לישראל (אור יקר). למה הוזהרו עכשיו הכהנים על טומאת מת מה שלא נצטוו עד עכשיו. ומתרץ אחר שכבר הוזהר יראל מטומאתם חזר עדו להוסיף קדושה לכהנים שלא יטמאו עצמם במת הפוגם הנפש דומיא דאוב שפוגם הנפש (מ"מ).

³ כמ"ש בראש הפרשה קדושים תהיו (אור יקר).

⁴ וא"כ לפי זה אמור אל הכהנים ירצה אמור להם קדושים תהיו כי קדוש אני וזה לכם בכלל ישראל ובפרט ואמר אליהם לנפש וכו' (אור יקר).

⁵ וקשה מאי "תדבר ואמרת" אלא ודאי כדפי' תדבר קדשוים תהיו בכלל כל ישראל, ואח"כ ואמרת אליהם בפרטות כדמסיק קרא התם בפרשת קרח (אור יקר).

⁶ פי' כהנים לויים וישראל (אור יקר).

⁷ כל א' כפי עניינו, ישראל כפי ענינם, כהנים תוספת על ישראל (אור יקר).

⁸ דהוה קשה להו לכהניא וכי מה שאני לן משאר ישראל שהרבה לנו מצות וקדושה (אור יקר).

⁹ ירצה בני אהרן ואל בני לוי, פי' שאפילו שהובחר שבט לוי משאר שבטי ישורון לעמוד לפני ה' לשרתו כנודע שאפילו במצרים היו בני לוי עוסקים בעבודת התורה ולא בעבודת מצרים עכ"ז מביניהם הובחר אהרן ולפיכך הם מתייחסים אחר אהרן שהוא ראש לכלם ולהם יחס בפני עצמו כדפי' (אור יקר).

¹⁰ פי' שהוא במדרגת היסוד ונתן טעם למה נעשה אהרן ראש לעצמו וזכה למדת שלום מצד החסד (אור יקר). ר"ל אע"פ שהוא משבט לוי עכ"ז עלה למדרגה עליונה יותר מהלוי ומגבורה לחסד (רח"ו).

¹¹ וחסד בפום אמה שריא ושלום יסוד כנודע ולכן זכה לכהונה (רח"ו).

זהר אמור

הכהנים בני אהרן.

דלעילא¹² ובגין כך אמור אל הכהנים בני אהרן

אמור אל הכהנים ואמרת אליהם רבי יהודה פתח (&) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו' מה רב טובך¹³ כמה עלאה¹⁴ ויקרא¹⁵ ההוא נהורא עלאה דאקרי טוב דכתיב (&) וירא אלהים את האור כי טוב ורא הוא אור הגנוז¹⁶ דביה עבד קב"ה טב בעלמא¹⁷ ולא מנע ליה בכל יומא¹⁸ בגין דביה מתקיים עלמא¹⁹ וקאים עליה²⁰ אשר צפנת²¹ ליראיך דתנן נהורא עלאה עבד קב"ה כד ברא עלמא²² וגניז ליה לצדיקא²³ לזמנאⁱ דאתי²⁴ הה"ד (&) אשר

אמור אל הכהנים ואמרת אליהם, רבי יהודה פתח מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו', מה רב טובך, כמה עליון ונכבד אותו האור העליון שנקרא טוב, שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב, וזהו האור הגנוז, שבו עושה הקדוש ברוך הוא טוב בעולם, ולא מונע אותו בכל יום, מכיון שבו מתקיים העולם, ועומד עליו. אשר צפנת ליראיך, ששנינו אור עליון עשה הקדוש ברוך הוא כשברא את העולם וגנז אותו לצדיקים לעתיד לבא, זהו שכתוב אשר צפנת ליראיך. פעלת לחוסים בך, פעלת בזמן שנברא העולם, אותו האור היה עומד

¹² בסוד שהוא שושבינא דמלכא מייחד משפט וצדק על ידי מדת השלום וע"כ כל עלמין מתברכאן ומקבלין דין מן דין ומתייחדין מלאכין דקב"ה הנק' מלאכי שלום עם מלאכין דשכינתא, והיינו שלום לכל פמליא דלעילא (אור יקר).

¹³ נלע"ד שענין הקדמה זו הוא להורות שמתחילה שהיה אור ה' בעולם לא היה שום דבר רע ולא מיתה, ואחרי אשר נגנז אז התעתד האדם למות וכדמסיק. אכן כוונתו הוא על יסוד אבא שהוא עיקר חיותו של זעיר ותוכיות טובו (רמ"ז).

¹⁴ כמה עילאה, דייקא, כי הוא הראשון שבדעת העליון (רמ"ז).

¹⁵ בכל דעת יש שרש היסוד הנקרא יקר בסוד הטפה (רח"ו ח"ב קצז ע"ב). והכוונה על יסוד אבא שמבריח בכל החמישים שערים (רמ"ז).

¹⁶ הוא יסוד אבא המתפשט בכל קומת זעיר עד תוך יסוד שלו, ואז יסוד זה דזעיר מעולה מאד כי בתוכו סתום תוכיות האצילות (רמ"ז).

¹⁷ "ההוא טוב" יסוד, דאיכרי "טוב ה'", פי' יסוד הנמשך מת"ת, "דביה עבד קב"ה" שהוא ת"ת, "טב בעלמא" בסוד שעל ידו נשפע השפע למלכות (אור יקר). שכן אנו אומרים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, שעליו נאמר (תהלים קד כד) כלם בחכמה עשית (רמ"ז).

¹⁸ פי' סוד היחוד והזווג הנמצאים בכל יום (אור יקר).

¹⁹ עולם עומד על עמוד א' וצדיק שמות שני' וצדיק יסוד עולם (&), ועולם זה היא המלכות שאינה מתקיימת היא וכל התחתונים אלא מתוך העמוד הזה שמשפיעה מן העליונים (אור יקר).

²⁰ פי' שהמלכות מתקיימת על ידי שפעו ולפי האמת היא עומדת עליו כי המלכו תמקומוה למעלה מנ"ה על היסוד (אור יקר). אע"ג דגנוז, יוצא [חומש] [חוט] החסד בכל יום, והוא ע"י חוט השדרה והוא אור בסוד אמ"ר [ע"י ע"ח שער ט"ל פרק ה] [יהל אור]. ח"ב קמט רע"א (לש"ו). אור המ"ה העיקרי הנה הוא עצמו לא נתגלה ג"כ אלא רק ביום הראשון, והוא החסד שנתגלה אז בפומא דאמה, אבל הוא חזר ונגנז תיכף ג"כ ביסוד עצמו, ונשאר שם ובסוד אור זרוע לצדיק וכו', והוא מאור הגנוז שנתגלה ביום ראשון. אבל תיכף הנה חזר ונגנז גם הוא ונשאר בהיסוד עצמו, ובסוד אור זרוע לצדיק, ואינו מאיר מעתה להנוק' שהוא המלכות הנעלמת בו אלא רק דרך דופני העטרה, ע' הערת המוחין (פרק ט) וכמ"ש בזוה"ק פ' בא לה ע"א, ע"ש בהגהות מהרח"ו אות ג' ד', ובזוה"ק פ' תרומה קמח סע"ב וקמט רע"א, ושם קסו ע"ב וקסז ע"א כל הענין, ופ' פקודי רכ ע"ב (כללים ח"א קא ע"ג).

²¹ היסוד היה אורו משמש בעולם הזה השפל מצד גודל אורו הנשפע לו מהבינה וז"ש נהורא עילאה עבד קב"ה בינה (אור יקר).

²² שמשו ל"ב נתיבות בבריאת עולם זה על ידי שמושא שהיה משמש היסוד במלכות וכו' ואח"כ לסבה שפרשו רז"ל גנזו לצדיקים העומדים במדת היסוד (אור יקר).

²³ צדיקים אלו הם צדיק וצדק, וה"ס הזווג הנעשה בשבת, שאז מקבלת רחל בהזדווגה עם ישראל מג' יסודות, דהיינו יסודות דא"א שבתוך יסוד זעיר. ועל כן לא אמר לעלמא דאתי כמו שאמר בסמוך אלא לזמנא דאתי, שהוא זמן השבתות שמשמש ובא תמיד (רמ"ז). ה' חסדים דאימא נגנזים ביסוד ידיה וידיה וזה לצדיקא (מ"מ).

²⁴ בינה, שם נגנז האור ומשם נהנים הנשמות ביסוד ממנו (אור יקר).

זהר אמור

צפנת ליראיך (&) פעלת לחוסים כך פעלת בזמנא דאתברי עלמא²⁵ ההוא נהורא הוה קאים²⁶ ונהיר מרישא דעלמא²⁷ לסייפי דעלמא²⁸ כד אסתכל קב"ה לאינון חייבין דזמינין לקיימא בעלמא גניז²⁹ ליה לההוא נהורא דכתיב (&) וימנע מרשעים אורם וזמין לאנהרא לצדיקיא לעלמא דאתי³⁰ ודא הוא צפנת ליראיך וכתיב (&) וזרחא לכם יראי שמי שמש צדקה³¹ ומרפא בכנפיה³²

ת"ח בשעתא³³ דבר נש קאים למיהך לההוא עלמא והוא בבי מרעיה אתיין עליה ג' שלוחין³⁴ וחמי תמן מה דלא יכיל בר נש למחמי כד איהו בהאי עלמא וההוא יומא יומא דדינא עלאה הוא דמלכא בעי פקדונא דיליה זכאה ההוא בר נש דפקדוניה אתיב³⁵ למלכא כמה דאתיהיב ליה³⁶ בגויה אי ההוא פקדונא אתטנף בטנופי גופא מה יימא למארי פקדונא זקף עיניו וחמי למלאך המות³⁷ קאים קמיה וסייפיה³⁸ שליפא בידיה קסטר בקטרין בקוטמא³⁹ דההוא בר נש ולית לה לנפשא קשיו בכלא כפרישו דילה מן גופא ובר נש

ומאיר מראש העולם לסופי העולם, כשהסתכל הקדוש ברוך הוא באותם הרשעים שעתידים לעמוד בעולם, גנז את אותו האור, שכתוב וימנע מרשעים אורם, ועתיד להאיר לצדיקים לעולם הבא. וזהו צפנת ליראיך, וכתוב וזרחא לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

בא וראה בשעה שכן אדם עומד ללכת לאותו העולם והוא בבית חוליו, באים עליו שלשה שלוחים, ורואה שם מה שלא יכול לראות אדם כשהוא בעולם הזה, ואותו היום הוא יום הדין העליון שמבקש המלך את פקדונו. אשרי האיש שמשיב למלך את פקדונו כמו שניתן לו בתוכו, אם אותו הפקדון התטנף בטנופי הגוף מה יאמר לבעל הפקדון, מרים עיניו ורואה את מלאך המות עומד לפניו וחרבו שלופה בידו, מפרק בקשר של ד' יסודותיו של אותו האיש, ואין לנפש קושי בכל כפרדתה מן הגוף. ואדם לא מת עד שרואה את השכינה, ומתוך גודל התשוקה לשכינה הנפש יוצאת

²⁵ מתחילה בזמן הבריאה היה מאיר [אור הגנוז] כולו בשלימות בכל הזעיר ולא היה שום חלק צפון, וז"ש פעלת בפועל גמור את כולו, אבל הוא נגד בני אדם, שאינם כדאים ליהנות ממנו ולכן גנז אותו החלק המובחר (רמ"ז).

²⁶ היינו שהיסוד היה קם בסוד והקימותי את בריתי עניין נגדיי אל הקישוי (אור יקר).

²⁷ היינו אור היסוד בסוד הו' (אור יקר).

²⁸ פי' מבינה עד המלכות (מ"מ).

²⁹ ירצה, אותו האור הנוסף ביסוד הגורם התפשטותו אל התחתונים גנוז בבינה (אור יקר).

³⁰ דייקא לעלמא דאתי, שהוא עולם הבא, שאז יאיר כולו בשלימות גדול, והוא נקרא ממש שמש צדקה (רמ"ז).

³¹ היינו וזרחא מהבינה שמש משך וא"ו צדקה במלכות דהיינו מן הקצה אל הקצה (אור יקר).

³² לצדיקים שהם מסתופפין בכנפי השכינה (אור יקר).

³³ וראה אל האור הגנוז שהרי הוא משיג בעת פטירתו מה שלא השיג כל ימי חייו (אור יקר).

³⁴ הם ג' דיינים, הא' לזכויות, והשני לעוונות, והג' אמצעי בין שניהם (אור יקר).

³⁵ שלול ממעשיהם רעים (רח"ו).

³⁶ בערך נקיות העון, אמנם בערך המצוה ודאי צריך לקשטה (אור יקר).

³⁷ היינו סוד הקלי' (אור יקר).

³⁸ היינו כחו עמו, שעל ידו עושה נפלאותיו, וכל כח אלו ואלו אינם אלא על ידי מעשה האדם אם עונשו מרובה יש לו קושי והחרב מצער אותו ואם הוא צדיק מת בנשיקה (אור יקר).

³⁹ בקשר היסודות (רח"ו).

זהר אמור

לא מית⁴⁰ עד דחמי לשכינתא ומגו סגיאית
תיאובתא דשכינתא נפשא נפקת

פח ע"ב

לקבלא לשכינתא

בתר דנפק' מאן איחי נפשא דאתדבק
בה (ס"א ותתקבל) ויקבל בגופא (ס"א
בגווה) והא אוקמוה להני מילי בתר
דנפקא נפשא מן גופא ואשתאר גופא
בלא רוחא⁴¹ אסור למשבק ליה בלא
קבורתא דכתיב (&) לא תלין נבלתו על
העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא בגין
דמיתא דישתהי כ"ד שעות דאינון יומם
ולילה בלא קבורתא⁴² יהיב חלישותא
בשייפוי דרתיכא⁴³ ומעכב עבידתא
דקב"ה מלמעבד⁴⁴ דאפשר דקב"ה גזר
עליה בגין למיתי בגלגולא אחרא מיד
בההוא יומא דאתפטר לאוטבא ליה וכל
זמנא דלא אתקבר גופא נשמתא לאו
עאלת קמי קב"ה ולא יכלא למהוי בגופא
אחרא בגלגולא תניינא דלא יהבין
לנשמתא גופא אחרא עד דיתקבר קדמא
ודא דמי לב"נ דמיתת אתתיה לא אתחזי
ליה למיסב אתתא אחרא עד דקביר

לקבל את השכינה.

אחר שיצאה מי הנפש שנדבקת בה
(ותתקבל) ויקבל בגוף (לתוכה), והרי בארנו
את הדברים האלה, אחר שיצאה הנפש מן
הגוף ונשאר הגוף בלי רוח, אסור להשאירו
בלי קבורה, שכתוב לא תלין נבלתו על העץ
כי קבור תקברנו ביום ההוא, משום שמת
שישתהי כ"ד שעות שהם יומם ולילה בלי
קבורה נותן חולשה באיברי המרכבה
ומעכב את מעשה הקדוש ברוך הוא
מלהעשות. שאפשר שהקדוש ברוך הוא
גוזר עליו כדי לבא בגלגול אחר מיד באותו
יום שנפטר להיטיב לו, וכל זמן שלא נקבר
הגוף הנשמה לא נכנסת לפני הקדוש ברוך
הוא, ולא יכולה להיות בגוף אחר בגלגול
שני, שלא נותנים לנשמה גוף אחר עד
שיקבר הראשון, וזה דומה לאדם שמתה
אשתו, לא ראוי לו לשא אשה אחרת עד
שקובר את הראשונה, ולכן אמרה תורה לא
תלין נבלתו על העץ.

⁴⁰ הם ב' הפכיות, הקלי' שולט בגוף והשכינה הקדושה לנגדו מיד מניח הגוף לידבק בשכינה
(אור יקר).

⁴¹ פתח בנפשא וסיים ברוחא, ונראה וכו' שהצלם של הנשמה היא המסתלקת שלשים יום
קודם המיתה, ונשארו רוח ונפש באדם עד יום מותו וכו', ועל כן בצאת הרוח הוא מתדבק עם
הנשמה והולכים להם עם המקיפים שלהם וכו'. ונשארה הנפש עם מקיפיה אבל לא בייחוד כי הצ'
של הצלם הוא אור הפנימי נשאר עם הגוף, והמקיפים שלה הם ל' ומ' הם מתפרדים ממנה. ולכן
אמר בלא רוחא, כי בחי' פנימיות הנפש חוזרת לתוך הגוף והל"מ ה"ס השבעת ימי אבלות, שלש
לבכי ושבע להספד, עם המ'. ולפי שאז הנפש ערומה בלי אור מקיף שלה שהוא המגין לכן
החיצונים נדבקים שם. וזהו (כא א) לנפש לא יטמא בעמיו (רמ"ז).

⁴² מיד שמת האדם והוכן לקבורה מתחיל ענין הבירור שהוא העיכול בעפר, ואם ישהה יום
ולילה יש חלישות באיברי המרכבה דהיינו בבחינת החיצוניות שלהם, כי של כל האדם תלוי באחד
מאיברי הפרצוף העליון (רמ"ז).

⁴³ אחר שהאדם עשוי בצלם אלהים, והוא מת, מורה פגם בצורה עליונה, ועוד טעם שני,
שמעכב גאולתו בגלגולו (אור יקר). פי' שגוף האדם איבריו רומזים למרכבה העליונה וכשמעלים
המת נכנסים בו הקלי', וכו' א"נ בשייפוי דרתיכא כי האדם עצמו הוא מרכבה לז"ן ומעכב עבידתא
וכו' וזה טעם ב'.

⁴⁴ זה בסוד הפנימיות, דהיינו גלגול הנשמה שמתגלגלת בסוד ו"ק כדכתיב (שמות כא ב) שש
שנים יעבוד, כדאיתא בריש סבא דמשפטים (צד ע"א), ולפי מדרגת המיתה (נ"א האדם) שהוא
מתגלגל בה צריך שיהיה לה תכונת הגוף השני שינתן לה, וכל עוד שאין גוף הראשון נקבר עדיין יש
שיירי החיבור בין הגוף והנפש שלא תפרד ממנו עד שיונח במקום תיקונו הוא הקבר (רמ"ז).

זהר אמור

לקדמיתא ובגין דא אמרה אורייתא⁴⁵ לא
תלין נבלתו על העץ

דבר אחר כד אתפרשא נשמתא מן
גופא ובעיא למיזל לההוא עלמא לא תיעול
לההוא עלמא עד דיהבין לה גופא אחרא
מנהורא ולבתר יכלא למיעל ומאליהו
תנדע⁴⁶ דהו ליה תרין גופין חד דביה
אתחזי לתתא לבני נשא וחד דביה אתחזי
לעילא בין מלאכין עלאין קדישין וכל כמה
דגופא לא אתקבר צערא הוא לנשמתא
ורוח מסאבא אודמן לשרייתא עלוי ולסאבא
לההוא גופא⁴⁷ ובגין דההוא רוח מסאבא⁴⁸
אודמן לא מבעי ליה לאינש למיבת ההוא
גופא ליליא חד בגין דרוח מסאבא⁴⁹
אשתכח בליליא ואשתמח בכל ארעא
לאשכחא גופא בלא נפשא לסאבא ליה
ואסתאב יתיר⁵⁰ וע"ד אוהר לכהני⁵¹ ואמר
(&) לנפש לא יטמא בעמיו בגין דאינון
קדישין ולא ישרי עליהו רוח מסאבא ולא
יסתאבון

אמור אל הכהנים (&) ר' יצחק אמר⁵²

דבר אחר כשנפרדת הנשמה מן הגוף
ורוצה ללכת לאותו העולם, לא תכנס
לאותו העולם עד שנותנים לה גוף אחר
מאור, ואחר כך יכולה להיכנס, ומאליהו
תדע שהיו לו שני גופים, אחד שבו נראה
למטה לבני אדם ואחד שבו נראה למעלה
בין מלאכים עליונים קדושים, וכל עוד
שהגוף לא נקבר זהו צער לנשמה, ורוח
טומאה מזדמנת לשרות עליו ולטמא את
אותו הגוף, ומשום שאותה רוח הטומאה
מזדמנת, אדם לא צריך להלין את אותו
הגוף לילה אחד, כי רוח טומאה נמצאת
בלילה ומשתטחת בכל הארץ למצא גוף בלי
נפש לטמא אותה ונטמא יותר, ועל כן
זהיר את הכהנים ואמר, לנפש לא יטמא
בעמיו, משום שהם קדושים לא תשרה
עליהם רוח טומאה ולא יטמאו.

אמור אל הכהנים, רבי יצחק אמר אמור
אל הכהנים בלחש, כמו שכל מעשי הכהנים

⁴⁵ דייק דלא כתיב לא תלין אותו אלא נבלתו, שרומז שיש פגם במיתתו דומיא דנבלה, והיא הנותנת שצריך להמציא לו תיקון שהוא הגלגול, ומינה תבין ותשכיל שהוא הדין לכל הדומה לו, דהיינו שלא היתה מיתתו על ידי השכינה אלא ע"י מלאך המות הנקרא נבלה, והוא צריך גלגול (רמ"ז).

⁴⁶ יש אל נשמה גוף שני שבו היה מתלבש בעלותה שם, ואין להקשות והרי אליהו שלא נקבר גופו ועכ"ז לא מנעוהו מגוף שני בין המלאכים, דשאני אליהו שלא מת, וצריך להתשמש בשניהם למט הבאחד ולמעלה בשני (אור יקר). הרי זה מופת לדעת שיש לכל צדיק שני מלבושים, אחד לעוה"ז ואחד לעולם הבא (רמ"ז).

⁴⁷ הענין כי כשנקבר הגוף נשארת הנפש שם, ומשם אם זוכה שבעה בצחצחות שהוא סוד רוחניות נעלם המתלבש בעוה"ז (רמ"ז).

⁴⁸ לאפוקי אותו שהיה לנפש עודה בחיים שהוא הצלם שלא יוכלו לשלוט בו. ונלע"ד שאותו הרוח מסאבא הוא מסיגי הבלא דגרמי שנשאב במלכין דמיתו (רמ"ז).

⁴⁹ טעם למה מזדמנת שם רוח טומאה, והענין כי חזוניות אין לה צורף גוף, כדכתיב וייצר ה' אלהים את האדם בצלמו צלם הקדושה ודאי והרעה רודפת להיות נכללת בצורה זו, ולכן בהיות הגוף ריקן היא אזלא בתר גופא דאיהו צלם העליון (אור יקר).

⁵⁰ פי' יותר מביום מפני עצם הקלי בלילה (אור יקר).

⁵¹ הוא רוחא טמא מהקלי' ראוי אל הכהן שלא להטמא שהו אקדוש, ואם מטמא ומושך עליו רוח מסאבא מחלל קדושה עליונה וכשתדקדק תמצא שפי' ארבע טעמים אל לא תלין. א', צלם עליון. ב', הגלגול. ג', לבוש לנשמה. ד' הטומאה (רמ"ז). ידוע הוא שהכהנים מן החכמה שהוא שורש הקדושה ואין בה אחיזה לחיצונים, ועל כן ליום שהם מושרשים בבינה וישראל בדעת שיש שם גבורות מותרים להטמא אבל לא הכהנים, ולכן טמא מת מותר במחנה ישראל ושל לויה ואינו אסור אלא במחנה שכינה (רמ"ז).

⁵² ר' יצחק פליג אדרבי יוסי דלעיל דאמר אמור ואמרת ואל הלויים תדבר והשוה המדות ולא חלק בין תדבר לאמור (אור יקר).

זהר אמור

אמור אל הכהנים בלחישו⁵³ כמה דכל עובדיהון דכהני בלחישו כך אמירה דלהון בלחישו אמור ואמרת זמנא חד⁵⁴ ותרינ זמנין לאזהרא⁵⁵ להו על קדושיהו⁵⁶ בגין דלא יסתאבון⁵⁷ דמאן דמשמש⁵⁸ באתר קדישא⁵⁹ בעיא דישתכח קדישא בכלא לנפש לא יטמא כמה דאוקימנא דגופא בלא רוח מסאבא הוא⁶⁰ ושאר עיליה רוח מסאבא דהא תיאובתא דרוחי מסאבא לגבי גופיהון דישראל איהו בגין דאתרק מנייהו⁶¹ רוחא קדישא ובמנא דקודשא אתיין לאתחברא וכהני דאינון קדישין קדושתא על קדושתא לא בעיין לאסתאבא כלל בגין דכתיב (&) כי נזר אלהיו על ראשו⁶² וכתיב (&) כי שמן משחת אלהיו עליו אני יי' והוא כנונא דלעילא⁶³ קאים לתתא דכתיב (תהלים קלג ב) כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן שיוורד על פי מדותיו

האי קרא אוקמוה אבל כשמן הטוב⁶⁴ על הראש דא⁶⁵ משה רבות קדישא⁶⁶

בלחש, כך אמירתם בלחש. אמור ואמרת, פעם אחת ופעמיים, להזהיר אותם על קדושתם, כדי שלא יטמאו, שמי שמשמש במקום קדוש צריך שימצא קדוש בכל. לנפש לא יטמא, כמו שבארנו, שגוף בלי רוח טמא הוא, ושורה עליו רוח טומאה, שהרי תשוקתם של הרוחות הטמאות היא אל גופות ישראל, מכיון שהתרוקנה מהם הרוח הקדושה, ובכלי קודש הם באים להתחבר, והכהנים שהם קדושים קדושה על קדושה לא צריכים כלל להטמא, כי כתוב כי נזר אלהיו על ראשו, וכתוב כי שמן משחת אלהיו עליו אני ה', והוא עומד למטה כדוגמא שלמעלה, שכתוב כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן, שיוורד על פי מדותיו.

הפסוק הזה בארנו, אבל כשמן הטוב על הראש, זהו שמן משחת קדש העליון

⁵³ אמירה היא בנחת ודבור בקושי מצד הדין, והכהנים היה עניינם בלחישו בסוד הכוונה, דהיינו מימין מצד החכמה ששם שמן שאין מדרכו להיות בו קולות והלויים שהם מצד הגבורה בקושי ובקול כמלאכתם שהיה בשיר וניגון והם בסוד השמאל והיין שהוא בעל קול וגורם קולות (אור יקר). אמירה היא בלחישו (מ"מ).

⁵⁴ קשה לו בשלמא לר' יוסי אמור ואמרת כדפי' לעיל וכן תדבר ואמרת אלא לר' יצחק אחר שאין הכוונה אלו בסוד החשאי ואלו בקולות ב' אמירות למה, ותירץ דהיינו "זמנא חדא ותרי זמני וכו' מפני שהם קדושים ביותר וצריכים אזהרה הרבה (אור יקר). ר"ל אמור ואמרת, שאין מזרזין אלא למזרזין וכהנים זריזין וכו' (מ"מ).

⁵⁵ אמור ואמרת (רח"ו).

⁵⁶ כי האחת היתה בערך הזהירות אל קדושתם שיהיה זהירים בה בהיות מגמת פניהם שהם קדושים (אור יקר).

⁵⁷ שלא יטמאו עצמן (אור יקר).

⁵⁸ קשה לו שכיון שהטומאה מחלל הקדושה א"כ למה לא נזהרו הישראלים בה (אור יקר).

⁵⁹ "באתר קדישא" דהיינו הכהן, "דישתכח קדישא בכולא", פי' אפילו מטומאה בעלמא שאינו ח"ו כשאר טומאת שיש בהם חלול נפש כענין העריות והיוצא (אור יקר).

⁶⁰ פי' הוא מעצמו טמא מפני שהוא חומר בלא צורה טפה סרוחה (אור יקר).

⁶¹ היה שם משכן הקדושה ונתרוקן והם רודפים אחר המקומות שבו היה משכן הקדושה ונתרוקנה לראות אם ידמו אל הקדש ושמא על ידי כך יתדבקו (אור יקר).

⁶² היינו סוד מה שהם מוכתרים בסוד הג' ראשונות והיינו על ראשו שמן משחו אלהיו היינו שפע החכמה בבינה (אור יקר).

⁶³ היינו ממש בסוד החסד ודבקותו בספירות לעמלה כן הוא הכהן הגשמי שואב רוחניותו למטה (אור יקר). שהכהן רומז לז"א ולכן לנפש לא יטמא (מ"מ).

⁶⁴ הכתר המיוחד בסבתו (אור יקר).

⁶⁵ היינו רישא דז"א (אור יקר).

זהר אמור

עלאה דנגיד ונפיק מאתר דנהרא עמיקא
דכלא⁶⁷ ד"א דנגיד ונפיק⁶⁸ מרישא דכל
רישין⁶⁹ סתימא דכל סתימין⁷⁰ על הראש
על הראש ודאי⁷¹ רישא דאדם קדמאה⁷²
יורד על הזקן דא דיקנא יקרא⁷³ כמה
דאוקמוה זקן אהרן⁷⁴ דא כהן גדול
דלעילא⁷⁵ והא אוקמוה וההוא שמן

רע"מ

פקודא דא לסדרא כהנא בכל יומא
בוצינין בבי מקדשא והא אוקימנא ברזא
דמנורה ואיהו רזא כנוונא דלעילא בגין
דנהירו עלאה במשח רבו נחית על רישא

שנמשך ויוצא ממקום הנהר העמוק של
הכל. דבר אחר, שנמשך ויוצא מראש של
כל הראשים, הנסתר של כל הנסתרים, "על
הראש" ודאי על הראש ראשו של אדם
הראשון, "יורד על הזקן" זה הזקן הנכבד
כמו שבארוה. "זקן אהרן" זה הכהן הגדול
שלמעלה, והרי פרשוה. ואותו שמן

מצוה זו שייסדר הכהן בכל יום נרות
בבית המקדש, והרי בארנו בסוד המנורה,
והוא סוד כדוגמא שלמעלה, משום שהאור
העליון בשמן משחה יורד על ראש הכהן

⁶⁶ שפע ואור המאיר מכתר וחכמה אל הספירות, והנה השפע הזה נקרא שמן שהוא בחשאי
ונקראת רבו תמצד החכמה כי גדול בחדס רב בחכמה והיינו קודשא מצד החכמה קדש עילאה מצד
הכתר דנגיד ונפיק היינו שמהבינה נמשך אל הספירות (אור יקר). שפע חכמה אבא (רח"ו). הוא סוד
אור אבא הנמשך ויוצא דרך יסוד אמא, שידוע ששמן סודו מוחין דמצד אבא. ואמר דנגיד ונפיק,
על שתי בחינות יסוד אבא, המכוסה בתוך יסוד אמא והגלוי במקום סיום יסוד אמא (רמ"ז).

⁶⁷ פי' ממקום הבינה דלא היינו בינה ממש אלא מלמעלה מהמקורות הנעלמים כדמסיק ולא
נהרא עמיקא סתם אלא "עמיקא מכולא" דהיינו דבקותו למעלה (אור יקר). הנמשך מיסוד דאמא
(רח"ו). אימא עילאה (יהל אור).

⁶⁸ "דנגיד" הוא מסט' דחכמה והוא באתפשטותיה לתתא לבינה. ובבינה שם הוא
"נפיק" (ב"ע קצז ע"א).

⁶⁹ כתר עילאה מצד דבקותו בראש כל (אור יקר). משערות אדם העליון א"א (רח"ו). עי' אד"ז
רפח ע"א: רישא דכל רישא - כל רישא כולל ג' בחינות, וכאן הם גלגלתא, אורא ומו"ס
(בהגר"א על תיקו"ז קלח ע"ב ד"ה בהיכלא) גלגלתא דא"א זהו "רישא דכל רישא" ולמעלה
ממנו רדל"א המכונה א"ס (בהגר"א על ספד"צ ג' ע"ב ד"ה רישא דכסופא).

⁷⁰ היא בחינה שהיא מתדבקת במאציל שכמעט המאציל והנאצל אחד שם (אור יקר).

⁷¹ דק"ל בראש מיבעיא ליה דעב"ק בגולגלתא לכן אמר דא, ק הוא אבא וכאן רומז על חכמתא
סתימאה הוא א, ק, כמ"ש באד"ר ואלמלא חכמה סתימאה כ"ו ואלמלא האי אדם כו' והאי הוא על
המ"ס, וממ"ס יורד לזקן כמ"ש באד"ז וז"ש יורד על כו' (יהל אור).

⁷² כי אדם הראשון הוא חכמה כי מ"ה הוא אדם ויש אדם מ"ה בת"ת כדאמר מ"ה שמו ומ"ה שם בנו, להכי פי'
רישא דאדם קדמאה דהיינו החכמה והטעם שנקרא מ"ה שעולה יו"ד ה"א וא"ו ה"א (אור יקר). ז"א נקרא כן [ב"ן] - מ"מ
ונ"ל שזה טעות (רח"ו).

⁷³ היא הבינה בבחי' המתגלת על החסד שבה סוד דיקנא דז"א. והנה ירד השמן מדרגה אחר
מדרגה מכתר לחכמה ומחכמה ליבנה ומבינה לחסד דהיינו זקן אהרן (אור יקר). דיקנא דא"א
(מ"מ).

⁷⁴ והחסד דבק אל סוד השקן הזה שהיא בחי' חכמה ובינה יחד ולזה נעשה חסד כהן גדול ודאי
(אור יקר).

⁷⁵ דבוקה בג"ר וההוא שמן יורד על מדותיו היינו שנמשך ויורד למטה דרך כל המדות דהיינו עד
שירד אל הכהן התחתון ממש שהיה נמשח בשמן הקדש לקבל סוד שפע זה עליו (אור יקר). שהם
ח' תיקונים בתראים נקרא כה"ג (רח"ו). הוא חסד דז"א, והוא הנכנס לבית קה"ק אל אמא אבל אבא
הוא למעלה מק"ק והוא מ"ש בר"ה אית כה"ג ואית כהן כו' ורל כה"ג חסד שנקרא גדול סגן הוא
בנצח נעימות בימין דשמש לכה"ג כהן הדיוט הוא בנוק' והוא מכיאל אע"ג דלתתא כה"ג הוא
למעל ההוא כהן הדיוט כמ"ש ברע"מ קכא ע"ב וחסד ג"כ נק' זקן בסוד ואברהם זקן כו' דהן בדיקני
חתימי (יהל אור). בדרוש ראשון על י"ג מדות וז"ל, הנה התיקון הששי הוא חסד דעתיקא, וכו' ורב
חסד, מדה ששית, ומדה זו היא מדת כהן גדול ומכאן מתחיל דיקנא דכהנא רבא דאתתקן בשמונה
תיקונים כנגד שמונה בגדי כהונה, כי מכאן עד תשלום הי"ג הם שמונה תיקונים, וזו היא דיקנא
דכהנא רבא דאתתקן בתמניא תיקונים כנזכר באדרא רבא קלב ע"ב (רמ"ז). פי' דיקנא דז"א הנק'
כה"ג, ושיעור הכתבו כשמן הטוב שהו אהארת יסוד דעתיק על ראש א"א, יורד על הזקן דיקנא
דא"א זקן אהרן דיקנא דז"א (מ"מ).

זהר אמור

בראשונה, ואחר כך הוא מדליק ומאיר את כל הנרות, שכתוב "כשמן הטוב על הראש וגו'" וכתוב "כי שמן משחת אלהיו עליו וגו'", ועל כן נתנה רשות לכהן לבדו לסדר את הנרות ולהדליק אותם בכל יום פעמיים, כנגד אור היחוד פעמיים קרבן בכל יום, פעמיים מאירים הנרות בכל למעלה ולמטה,

דכהנא⁷⁶ בקדמיתא לבתר איהו אדליק ואנהיר כל בוצינין דכתיב כשמן הטוב על הראש וגו' וכתיב (&) כי שמן משחת אלהיו עליו וגו' וע"ד אתייהיב רשו לכהנא בלחודוי לסדרא בוצינין ולאדלקא להון בכל יומא תריין זמנין⁷⁷ לקבל נהירו דיחודא תריין זמנין קרבנא בכל יומא⁷⁸ תריין נהרין בוצינין בכלא עילא ותתא

לעלמא (אור יקר-9).ⁱ

⁷⁶ חכמה (יהל אור).

⁷⁷ מסטרא דיום ולילה לאכללא מדת לילה ביום ומידת יום בלילה כמ"ש בגמ' (ברכות יא ע"ב ויב ע"א) (יהל אור).

⁷⁸ ר"ל וכן התמיד וקטרת (יהל אור). ע"ש שגורס "וכלא קרבנא" ולכן לא ברור לי מקומו.